

Abraham en Jezus - Ga op weg en wees tot zegen Genesis 12.1-9

Rev Dr Jos M. Strengtholt

Zamalek 2011; Heliopolis 2014

We hebben hier in Egypte een aantal chaotische jaren achter de rug, en het einde is nog niet in zicht. Wat zal er gebeuren tijdens de presidentsverkiezingen die voor ons liggen? Zal het land in de zomer genoeg brandstof hebben? Krijgen we grote stroomuitval juist op de momenten dat we onze airconditioning graag zouden willen gebruiken?

In Syrië gaat de burgeroorlog onverminderd door. Er is angst voor oorlog in Oekraïne. In Noord-Nigeria vinden telkens weer gruwelijke slachtingen plaats. De regering van Soedan blijft de kleine christelijke minderheid onder druk zetten. “God, red ons van deze slechte regimes en van slechte mensen!”

Maar we hebben ook redding nodig van de verschrikkingen van de natuur. Ziekte en dood, aardbevingen en tsunami's. In het gebied van onze kerken in Gambella, Ethiopië, is hongersnood. Er zijn zoveel redenen om moedeloos te worden door alles wat er om ons heen gebeurt.

Maar het is te gemakkelijk om alleen anderen, omstandigheden of de natuur de schuld te geven. De mensheid is verbazingwekkend goed in het veroorzaken van ellende, en ieder van ons — jij en ik inbegrepen — maakt deel uit van die chaos. We zijn niet alleen slachtoffers; we zijn ook daders. We dragen allemaal weleens bij aan het ongeluk van anderen.

We hebben redding nodig van de puinhoop van deze wereld, en we hebben ook redding nodig van onze eigen neiging om die puinhoop groter te maken.

1. Abraham verdwaald in het Babylonische leven

De eerste bladzijden van de Bijbel beginnen met zonde, moord, trots, huwelijksproblemen en slechtheid. Een behoorlijk realistisch beeld van de mensheid. De wereld was een angstaanjagende plek om in te leven, maar de Schepper wilde dat Zijn mensen die wereld in zouden gaan en haar zouden ontwikkelen.

Een van de eerste grote verhalen van de mensheid die in de Bijbel wordt verteld, is het verhaal van de mensen in Babel. Zij wilden een sterke, indrukwekkende stad bouwen met een hoge toren.

Toen zeiden zij:

Kom, laten wij voor onszelf een stad bouwen en een toren waarvan de top tot in de hemel reikt, en laten wij voor onszelf een naam maken, anders zullen wij over heel de aarde verspreid worden.

Joodse Bijbeluitleggers benadrukken dat juist die beslissing — om zich niet over de aarde te verspreiden — Babels grote daad van ongehoorzaamheid aan God was. De bouwers van de stad wilden alle mensen op één plaats bijeenhouden, precies het tegenovergestelde van wat God had gewild.

Maar die Babylonische houding klinkt eigenlijk heel logisch, heel natuurlijk. Ook wij verstoppen ons graag voor de chaos van de wereld. We willen niet verspreid worden. Verspreid zijn voelt als verdeeld, zwak en kwetsbaar. Dus zeiden de Babyloniërs tegen elkaar: 'Bij elkaar blijven voelt prettiger en veiliger. Buiten zijn zoveel gevaren. Dus weg met God en Zijn geboden.'

De Babyloniërs waren niet geïnteresseerd in de eer van Gods Naam; zij wilden vooral een grote naam voor zichzelf maken.

De mensen in Irak hadden in die tijd de Schepper aan de kant geschoven, maar religieus waren ze nog steeds. Ze vereerden allerlei goden. De belangrijkste daarvan heette Sin. De Sinaïwoestijn is naar deze maangod genoemd.

Een paar jaar geleden bezocht ik Irak. Babel en zijn toren zijn verdwenen; er liggen alleen nog scherven en kapotte tegels op kale heuvels. Maar in het Nationaal Museum van Bagdad zag ik prachtige overblijfselen van die cultuur. Ik stond versteld van hoe ontwikkeld die mensen waren. Ze maakten schitterende sieraden, beelden en gebruiksvoorwerpen. Het was werkelijk een rijke cultuur.

In hun poging om het kwaad buiten te houden, hadden ze een mooie beschaving om zichzelf heen opgebouwd. Maar dicht op elkaar blijven zitten was niet wat God voor Zijn volk wilde. God heeft een plan van redding voor de hele wereld!

Dus deed God iets waar alleen Hij op kon komen. Hij zag een ouder echtpaar: Abraham en Sara. Zij zouden het begin worden van Gods wereldwijde reddingsplan.

Abraham maakte deel uit van die afgodische Babylonische wereld. Hij was behoorlijk welgesteld; het ging hem niet slecht. Maar Abraham was ook een verloren mens. Het is heel goed mogelijk dat ook hij de goden van dat land vereerde — inclusief de maangod — en dat hij ook verlangde naar macht en een grote naam.

Toch ontmoeten we Abraham juist in zijn zwakheid. Hij had geen zoon; hij en zijn vrouw waren kinderloos. Dat was een ramp. Het betekende geen toekomst. Er was niemand die de familienaam zou voortzetten. Niemand die later zou zeggen: "Ik kom uit de familie van Abraham." Zijn naam zou verdwijnen.

Hoe vaak zal Abraham 's avonds op het dak van zijn huis hebben gezeten, starend naar de maan? Zich afvragend waarom de goden hem niet hadden gezegend.

'Waarom is mijn leven zoals het is? Waarom ben ik niet zoals anderen, met kinderen?'

Voel jij je vandaag misschien zo?

'Wat is er mis met mij? Waarom heeft God mij geen beter leven gegeven? Waarom geen betere baan? Waarom zoveel ellende om mij heen? Ik doe mijn best om een perfect leven op te bouwen, maar steeds gaat het weer mis.'

God is niet ver weg van mensen die zich verloren en zwak voelen.

2. Gods plan voor Abraham

Toen sprak God tot Abraham. Zijn eerste woord was eenvoudig maar krachtig: "Ga."

Abraham moest precies het tegenovergestelde doen van die mensen in Babel.

'Blijf niet bij elkaar, maar vertrek. Ga.'

God zei tegen Abraham: "Verlaat je land, verlaat je volk en verlaat je familie."

Dat ging totaal tegen de cultuur van zijn tijd in.

'Doe wat niemand anders in jouw samenleving zou doen.'

En omdat Abraham God volledig en opofferend zou gehoorzamen zei God ook:

Ga, en Ik zal u tot een groot volk maken, u zegenen en uw naam groot maken; en u zult tot een zegen zijn. (...) En in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden.

Babel wilde een groot volk zijn en een grote naam hebben, en daarom ging het niet de wereld in. Maar God roept ons juist om die wereld in te gaan — die rommelige wereld — om haar te ontwikkelen en Gods licht, Zijn Naam en Zijn zegen naar alle mensen te brengen.

We mogen ons niet opsluiten binnen de veilige muren van onze landen, onze fijne kerken of onze huizen. God roept ook jou om de wereld in te gaan en Zijn zegen voor die wereld te zijn.

Midden in alle onrust van onze tijd is Gods plan niet dat we stil blijven zitten totdat de storm voorbij is. Hij roept ons uit onze comfortzone. Hij roept ons de storm tegemoet. Hij roept ons om tussen de mensen te leven — tussen alle mensen — en Zijn aarde te ontwikkelen.

Voor christenen liggen de werkterreinen in de economie, de politiek, het sociale leven, de landbouw, de fabrieken, het recht, de universiteit en de school. Wat doen *wij* eigenlijk om de problemen van ons land aan te pakken?

Het is jammer dat we ons in de kerk vaak alleen richten op het innerlijke leven. Te vaak zijn we vergeten dat het Evangelie niet alleen een boodschap voor onze ziel is, maar ook voor de samenleving waarin we leven.

Ja, we moeten spreken over wedergeboorte en over de noodzaak van innerlijke verandering. Maar God wil ook dat ons hart en ons denken gericht zijn op het leven in deze wereld.

Daarom was ik zo blij met de gezamenlijke verklaring van Egyptische kerkleiders, waaronder onze eigen bisschop Mouneer, van 24 februari 2011. Daarin stond:

Wij roepen het grote volk van Egypte op zijn nationale verantwoordelijkheid te vervullen door actief en positief deel te nemen aan het politieke leven en mee te werken aan de opbouw van het Egypte van de toekomst, dat alle kinderen van dit geliefde land omvat.

Wat hebben wij sindsdien gedaan?

Als wij ons terugtrekken in het prettige sociale leven van de kerk, met elkaar en met God, in onze eigen clubs, dan bouwen we misschien wel een nieuw Babel van schijnveiligheid en schijnstabiliteit.

Wij zijn geroepen om naar buiten te gaan en onze christelijke taak te vervullen door het Evangelie te verkondigen én te leven. Dat betekent ook positief deelnemen aan de samenleving, aan het politieke leven en aan de opbouw van ons land.

Dat klinkt misschien beangstigend. De huidige chaos kan angst aanjagen.

Maar als we vernieuwing verlangen, hebben we geen andere keuze. Redding begint met vertrouwen op God en vervolgens de wereld ingaan als Zijn dienaar.

Daartoe zijn wij geroepen, als christenen en als kerk.

Gehoorzaamheid aan God staat centraal. Dat gold voor Abraham en dat geldt ook voor ons.

Zoals later Jezus, de grootste Nakomeling van Abraham,

Zich vernederd heeft en gehoorzaam geworden is, tot de dood, ja, tot de kruisdood”
(Filippenzen 2:8).

Abrahams gehoorzaamheid was van groot belang voor ons. “In u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden,” zei God tegen hem.

Dat betekent dat Abraham op de een of andere manier betrokken is bij onze zegen.

3. De Zoon van Abraham

“Aan uw nageslacht zal Ik dit land geven.”

Wat een geweldige belofte voor een oude man met een oude vrouw die nooit kinderen hadden kunnen krijgen.

Gods redding is duidelijk geen mensenwerk. Het is honderd procent een geschenk van God.

Geen wonder dat Abraham God aanbad.

Uit Abraham kwam een groot en machtig volk voort: Israël. God schiep een geheel nieuwe familie, een nieuw volk dat geroepen was Hem te dienen en te aanbidden.

Zij moesten de maangod en alle andere goden afwijzen en alleen de Schepper van hemel en aarde, de HEERE, dienen.

Maar de belofte aan Abraham kreeg een veel grotere vervulling dan alleen het volk Israël. Uit Abraham werd onze Heere Jezus Christus geboren.

De apostel Paulus gaat in zijn brief aan de Galaten zelfs zo ver dat hij zegt dat Gods belofte aan Abraham uiteindelijk over Jezus Christus ging.

Luister naar wat hij schrijft:

Welnu, zo zijn de beloften aan Abraham en aan zijn nageslacht gedaan. Hij zegt niet: En aan de nageslachten, alsof er sprake zou zijn van velen; maar van één: En aan uw Nageslacht; dat is Christus.

In zijn brief aan de Romeinen zegt Paulus dat Abraham de vader is van ons allemaal, niet alleen van Israël.

Hij is de vader van allen die in Jezus Christus geloven.

Jezus Christus is Degene die de zegen van Abraham daadwerkelijk naar ons en naar alle volken brengt.

Als ons geloof gericht is op Jezus Christus en op gehoorzaamheid aan Hem, worden wij zo nauw met Hem verbonden dat wij, samen met Hem en in Hem, familie van Abraham worden.

Door het geloof maken wij deel uit van het verbond dat God met Abraham sloot.

En samen met Abraham ontvangen wij door Jezus Christus alle grote zegeningen en beloften van God.

Dat betekent dat we opnieuw geboren worden in een nieuwe familie en in een nieuw land: het eeuwige Koninkrijk van God.

En we ontvangen de grote naam die aan Abraham werd beloofd. De Naam van de Zoon van God staat als een stempel op ons leven.

Wij maken deel uit van Gods verlost volk — en we zijn geroepen ons niet te verbergen voor de chaos om ons heen.

Conclusie

Geloven in Jezus Christus betekent dat we de valse zekerheden van het ingekapselde leven van Babel loslaten. Zelfs de veilige en prettige wereld van de kerk.

Zoals God tegen Abraham zei: “Ga”, zo zegt Jezus ook tegen Zijn volgelingen: “Ga.”

Ga de wereld in om goed nieuws te brengen — met je woorden én met je daden.

Laten wij als Gods verlost gemeenschap midden in een wereld vol pijn en problemen staan en daar volledig aan deelnemen.

Want wij zijn geroepen om Gods mond en Gods hand te zijn, tot welzijn van allen en tot eer van Zijn Naam.

+In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.